

Suomen t&k:n vahvuus voi tarjota kilpailuetua myös lääkekehitysyrityksille

Miten pienet suomalaiset bioteknologian yritykset pärjäävät lääkekehityksen kansainvälisillä markkinoilla? Tähän pureudutaan kauppa- ja teollisuusministeriön ETLAn teettämässä tutkimuksessa *Simulaatio lääkekehitysalan kannattavuudesta ja riskeistä*. Tulokset antavat monia lähtökohtia Suomen innovaatiopolitiikan kehittämiseksi sekä erityisesti tutkimus- ja kehitystulosten hyödyntämiselle.

Tänään 5.3.2007 julkistettu tutkimus perustuu kansainvälisten lääkeyritysten ja sijoittajien toiminnan simulointiin. Tutkimuksen mukaan lääkkeiden kehitystyöhön sisältyy suuria tuotto-odotuksia, mutta samalla liiketoiminnan ja teknologiakehityksen epäonnistumisriskit ovat huomattavat ja aikajänne pitkä. Tämän vuoksi tulisi kehittää esimerkiksi sellaisia innovaatiopolitiikan välineitä, jotka ohjaavat kaikkia yrityksiä niiden omistuspuolelta riippumatta hyödyntämään Suomen tutkimus- ja kehitystoiminnan (t&k) osaamista, potilasrekistereitä tai toisilla toimialoilla syntyneitä liiketoimintaosaamista. Yrityksiä voitaisiin ohjata myös panostamaan riskien hallintaan sekä painottamaan ratkaisuja, jotka tarjoavat yhteiskunnallisia hyötyjä, kuten työpaikkoja, vastineena julkisen sektorin osallistumisesta kehitysriskihin.

Tutkimuksen mukaan kansantaloudellisesti houkuttelevin vaihtoehto olisi tilanne, jossa osa kehitystyöstä jää Suomeen, mutta riskejä siirretään ulkomaisille alan suuryrityksille myymällä joko hankkeiden ja yhtiöiden osia tai kokonaisuuksia. Tällöin myynnistä saatavat pääomatulot ja niiden verot jäävät Suomeen. Lisäksi kotimaahan virtaa varoja kattamaan uusien aloitettavien hankkeiden kehityskustannuksia. Tutkimus- ja kehitystoiminnan jäämisestä Suomeen syntyy hyötyjä sekä työllisyysvaikutuksina että kotimaisen osaamispuutteen kertymisestä. Riskien jakaminen ja t&k-toiminnan osittainen jatkaminen Suomessa näyttääkin olleen lääkekehitysyhtiöiden pääasiallinen strategia.

Suomen Bioteollisuus ry:n tänään ilmestynyt raportti *Haasteellista lääkekehitystä kannattaa tehdä Suomessa* osoittaa Suomen tilanteen olevan valoisampi kuin kansainvälisiin keskiarvokustannuksiin perustuva ETLAn tutkimus: useat suomalaiset lääkekehitysyritykset ovat onnistuneet kehittämään kansainvälisesti kiinnostavia tuotteita tutkimusmallissa kuvattua pienemmin resurssein. Kuinka tutkimusmenestys saadaan useammin kaupallisia tuotteita ja kuinka yritysten riskiä voidaan madaltaa on suuri haaste innovaatiopolitiikalle.

Lääkekehityksen perustutkimus, patentointi ja yritysten perustaminen ovat olleet Suomessa maailman huippuluokkaa. Pitkä kehitys- ja hyväksymisprosessi ja monikansallisten yritysten markkina-asema merkitsevät alkaville yrityksille kuitenkin suuria haasteita ja riskejä. Yksi markkinoille pääsevä lääketuote seuloutuu maailmalla keskimäärin 10 000 kemiallisen yhdisteen joukosta, ja kehitys- ja hyväksymis- ja jakelukustannukset nousevat yhteensä keskimäärin yli 500 miljoonaan euroon.

Suomessa ei ole suuria monikansallisia lääkeyhtiöitä, joilla olisi globaaleja jakelukanavia. Varsinkin pienten bioteknologiayritysten liikkeenjohtokokemus on rajoittunutta. Toisaalta rahoitusala ei ole laajaa biotekniikka-alan tuntemusta. Ulkomainen rahoitus on usein välttämätöntä ja se on myös luonteva osa tuotteiden kehityskaarta; joutuvathan valmiit tuotteet läpikäymään kansainvälisen potilastutkimusvaiheen ja siirtyvät siinä onnistuessaan joka tapauksessa monikansallisten yritysten globaaliin jakeluun. Tärkeintä on, miten tutkimus ja tuotekehitys saadaan tällöinkin ankkuroitua Suomeen.

Lisätiedot

tutkija Martti Kulvik, ETLA, puh. (09) 6099 0245 tai 041 543 3342; kaupallinen neuvos Pekka Lindroos, KTM, puh. 050 413 5522; toimitusjohtaja Saara Hassinen, Bioteollisuus ry, puh. (09) 1728 4308 tai 040 5311661

Simulaatio lääkekehitysalan kannattavuudesta ja riskeistä -tutkimus on saatavilla ETLAn verkkosivuilla osoitteessa www.etla.fi. Suomen Bioteollisuus ry:n raportti *Haasteellista lääkekehitystä kannattaa tehdä Suomessa on luettavissa osoitteessa www.finbio.net.*